

In de verte zag hij de vrouw en de jongen op de veranda uit hun stoelen overeind komen. Op deze afstand waren ze slechts kleine silhouetten, maar hij zag de gespannen verwachting in hun houding nu ze zijn komst hadden opgemerkt. De vrouw zette haar hand boven haar ogen om de hinderlijk blauwe middaghemel te weren. Onder haar blik werd hij zich ongemakkelijk bewust van zijn bewegingen. Waar hij het afgelopen half uur onbekommerd langs de stoffige weg had gelopen, begonnen de manchetten van zijn overhemd nu om zijn polsen te kriebelen. Zweetdruppels zakten over zijn borst en rug naar de rand van zijn spijkerbroek, zijn plunjezak plakte tegen zijn schouderblad. De vrouw liet haar hand zakken. Naarmate hij dichterbij kwam, maakte haar verwachting plaats voor teleurstelling. De jongen naast haar keek licht vijandig. Hij was niet de persoon die ze wilden zien. Door de afwijzing die hij nu al voelde, wapende hij zich met een onverschillige houding. In de volle zon stak hij het erf over en stopte op een paar passen van de veranda.

‘Mevrouw Cressy?’

Ze knikte.

‘Mijn naam is Steven Ellis. Ik heb hier een paar dingen van uw zoon Thomas. Hij vroeg mij ze aan u te geven, mocht hij komen te overlijden.’ Na de ingestudeerde zinnen haalde hij het horloge en de brief uit zijn borstzak. Zijn vingers trilden niet, maar voelden wel minder lenig dan anders. Hij stapte iets dichterbij en reikte de voorwerpen met gestrekte arm aan. De ogen van de vrouw blonken met opwellende tranen. Hij vermoedde dat ze ondanks het officieel bericht over het overlijden van haar zoon in Vietnam had gehoopt dat het een vergissing was. Vanuit de verte leek hij daar voor even het bewijs van. Nu stond hij voor haar met

antwoorden op de vele vragen die ze ongetwijfeld had, maar ook als degene die haar laatste sprankje hoop onherroepelijk doofde.

‘Was jij bij hem toen hij stierf?’

‘Niet op het moment zelf, mevrouw.’

‘Dus je hebt hem niet dood zien gaan? Je weet niet zeker of hij echt dood is?’

In de toon van haar vraag herkende Steven de behoefte om een verlies niet te willen accepteren.

‘Het was een enorme ontploffing. Geloof me, mevrouw, niemand in die tunnel heeft het overleefd.’

Even stond ze roerloos. Daarna pakte ze de spullen gehaast met beide handen aan en viel neer op een stoel. De tranen uit haar ogen vegend scheurde ze de envelop open en las. De jongen stond hem nog steeds aan te staren, nu eerder nieuwsgierig dan onvriendelijk. Ten teken van afscheid knikte Steven even naar hem. Hij pakte zijn plunjezak op en keerde zich om.

Langzamer dan op de heenweg stak hij het zinderende erf over en begon aan de terugtocht naar het dorp. Hij voelde zich opgelucht. De opdracht van zijn overleden vriend was geen moment uit zijn gedachten geweest. Het had zijn verbeterde voornemen om dat kloteland levend te verlaten nog klemmender gemaakt. Vanaf het moment dat hij voet op vaderlandse bodem had gezet, was de reis naar deze kleine boerderij zijn enige doel geweest. Een dwingende pelgrimage die zijn eigen plannen en wensen overschaduwde. Nu lag de wereld en zijn toekomst weer voor hem open. Hij maakte zijn passen wat langer en ademde diep in. Hij wilde een wijsje fluiten, maar vond dat gezien het beladen moment van zo even nog niet gepast. De schaduwrijke veranda lag in afstand - en ook in zijn gedachten - nog niet ver genoeg achter hem.

‘Meneer!’ De jongen kwam hem achterna. Verbaasd keek hij over zijn schouder. ‘Moeder vraagt of u blijft eten.’ Over het hoofd

van de jongen wierp hij een blik in de richting van het huis. De vrouw stond met haar handen in haar zij naar hen te kijken. ‘U kunt maar beter ja zeggen. We eten spareribs.’ De sensatie van zijn rammelende maag en het water dat in zijn mond liep bij de gedachte aan een dampende berg ribbetjes vochten in zijn hoofd met de weerzin tegen de gedachte een halve middag en avond door te brengen met mensen die hij niet kende, maar met wie hij ongewild wel een band had. Ze zouden over koetjes en kalfjes praten, terwijl de herinneringen aan Thomas onzichtbaar en toch aanwezig tussen hen in zouden hangen. Of ze zouden hem vragen te vertellen over Thomas, over zijn laatste momenten. Wat hij had gezegd, of hij hun namen nog had genoemd. Hij zou details moeten geven waar hij liever niet aan herinnerd wilde worden.

‘Kom, moeder houdt niet van wachten.’ Met die woorden hakte de jongen de knoop voor hem door. Terwijl ze terugliepen, ging de vrouw het huis binnen.

In de kleine woonkamer voelde het koel aan na de hitte van het erf. Mevrouw Cressy stond bij het fornuis waar ze de pannen voor het avondeten bij elkaar pakte. Ze keek om en glimlachte door haar tranen heen dapper naar hem. Hij